



# ROLUL INTELLIGENCE ÎN MENȚINEREA CAPACITĂȚII DE LUPTĂ ÎN OPERAȚII MILITARE CONTEMPORANE

## THE ROLE OF INTELLIGENCE IN MAINTAINING COMBAT POWER DURING CONTEMPORARY MILITARY OPERATIONS

Lt.col.conf.univ.dr. Petre-Răzvan ENACHE\*

Mediul de securitate contemporan înregistrează schimbări periodice radicale, în care tot mai multe și diversificate amenințări își fac apariția, determinând ca epoca în care trăim să fie marcată de crize de natură diferită. Tocmai de aceea utilizarea intelligence a devenit o preocupare a decidenților militari și politici, mai ales în condițiile integrării acesteia în cadrul funcțiilor de luptă pentru a asigura și a menține o capacitate de luptă ridicată și, implicit, putere de luptă, necesare îndeplinirii obiectivelor/misiunii. Particularitățile și ceea ce înseamnă conflicte militare moderne/contemporane, precum și influența evoluției tehnologice sau, așa cum o numesc specialiștii, revoluția în afaceri militare au determinat modificări inclusiv în domeniul informațiilor militare, domeniu care este esențial a ține pasul cu prezentul și a anticipa chiar viitorul. Aceste modificări au determinat schimbări în ceea ce privește locul și rolul informațiilor militare în fenomenul militar, schimbări de doctrine, tehnici, tactici și proceduri, precum și readaptarea cerințelor, conform modificărilor aplicate. Structurile de informații militare trebuie integrate conceptual și nu numai cu celelalte capacități de culegere de informații ale Sistemului Național de Apărare, Ordine publică și Securitate Națională.

*The contemporary security environment is undergoing periodical radical changes in which more and more diversified threats are emerging, determining that the age in which we live is marked by crises of a different nature. That is why the use of intelligence has become a concern of military and political decision makers, especially in terms of its integration into combat functions to ensure and maintain a high combat capability and thus the combat power necessary to achieve objectives/mission. The peculiarities and specific features of modern / contemporary military conflicts, as well as the influence of technological evolution or, as specialists call it, the revolution in military affairs has led to changes including in the field of military intelligence, which is essential to keep up with the present and anticipate the future. These changes have led to changes in the place and role of military intelligence in the military phenomenon, changes in doctrines, techniques, tactics and procedures, and the readjustment of requirements to the changes applied. Military intelligence structures must be conceptually integrated and not only with the other collection capabilities of the National Defence System, Public Order and National Security.*

**Cuvinte-cheie:** mediu de securitate; intelligence; interinstituțional; funcții de luptă; amenințări; cooperare.

**Keywords:** security environment; intelligence; interagency; combat functions; threats; cooperation.

„Nivelul inteligenței este dat de abilitatea de a schimba” (goodreads. n.d.), spunea bine-cunoscutul om de știință Albert Einstein. Consider că este un bun motto cu care să începem subiectul nostru, având în vedere esența a ceea ce surprind aceste câteva cuvinte. Trăim într-o lume în continuă dezvoltare și evoluție tehnologică, iar cel mai important este că mediul de securitate contemporan înregistrează schimbări periodice radicale în care tot mai multe și diversificate amenințări își fac apariția.

Mediul actual de securitate se caracterizează „printr-un grad crescut de dinamism și impredictibilitate, precum și prin globalizarea accentuată a amenințărilor și riscurilor, cu manifestări variate și cu potențial nelimitat de propagare geografică” (presidency.ro 2020, 19).

Epoca în care trăim este una marcată de crize de natură diferită, ceea ce produce dezechilibre societale. Mai mult de atât, nu putem să nu luăm în considerare rezultatele analizelor specialiștilor în domeniu, conform cărora „impredictibilitatea mediului actual de securitate, caracterul atipic al noilor provocări, diversificarea aproape incontrolabilă a riscurilor și amenințărilor și diminuarea limitelor temporale în care se pot

\* *Universitatea Națională de Apărare „Carol I”*  
e-mail: razvann\_enache@yahoo.com



produce acestea creează riscul ca decidenții de la toate nivelurile să fie luați prin surprindere de apariția unor astfel de situații potențial generatoare de riscuri” (Ionescu 2015).

Războiul și, implicit, operațiile militare contemporane nu mai sunt ceea ce au fost, ci suntem nevoiți permanent să analizăm realitatea mediului de securitate, să identificăm tipuri de amenințări noi, altele decât cele cu care eram obișnuiți până nu demult, iar pentru asigurarea unui climat sigur și stabil, sunt necesare răspunsuri adecvate la aceste amenințări.

Tocmai de aceea am început articolul cu această afirmație a marelui om de știință, pentru a sublinia importanța flexibilității de care trebuie să dăm dovadă, a necesității de a ne adapta și a readapta permanent stilul de a gândi, modul de analiză și sinteză, reacțiile/contrareacțiile în fața amenințărilor care se manifestă în mediul operațional, iar toate acestea este foarte clar că ar trebui să se bazeze și pe produse de intelligence cât mai complete și de calitate ridicată.

Rolul intelligence, ca funcție de luptă, în menținerea puterii de luptă este unul esențial, așa putea spune, întrucât obținerea și menținerea unui nivel cât mai ridicat al avantajului informațional este critic. Doar fiind cu cel puțin un pas înaintea adversarului/inamicului, putem să avem o imagine cât mai completă a mediului operațional, să ne bazăm deciziile pe produse informative de calitate, iar reacțiile noastre la amenințările moderne să fie eficiente.

### **Caracteristici definitorii privind operațiile militare contemporane**

Suntem contemporani cu o perioadă dinamică, aflată în continuă evoluție și transformare profundă, care necesită flexibilitate în analiză și sinteză astfel încât predictibilitatea să ofere posibile reacții cât se poate de aplicabile realității de la un moment dat. Mediul de securitate contemporan înregistrează riscuri și amenințări profunde, de natură complexă, iar răspunsul în fața acestora, în opinia mea, trebuie să fie unul integrat, deoarece doar cooperând interinstituțional putem acționa sinergic.

Așa după cum reiese din Strategia Națională de Apărare, „tendințele strategice înregistrate în ultimii ani ilustrează acumularea unui potențial substanțial de reconfigurare a relațiilor dintre actorii cu interese globale, cu efecte directe

asupra stabilității și predictibilității sistemului internațional, iar revitalizarea competiției strategice globale confirmă tranziția spre o nouă paradigmă de securitate. Aceasta va accentua tendința spre o mai susținută activitate a statelor în plan bilateral, cu interese și alianțe de moment, conjuncturale, ceea ce va afecta și mai mult predictibilitatea mediului de securitate internațional” (presidency.ro 2020, 17).

Aceste transformări continue înregistrate în mediul de securitate contemporan „generează o serie de provocări la adresa capacității instituționale de a formula răspunsurile adecvate și de a permite punerea în practică a unor măsuri eficiente” (presidency.ro 2020, 38).

Mai mult de atât, „caracteristicile și dinamica mediului strategic și de securitate actual impun o abordare interinstituțională și cuprinzătoare, care să permită materializarea conceptului de securitate națională extinsă, prin integrarea politicilor publice și acțiunii statului, în domeniul apărării și siguranței naționale” (Secretariatul General al Guvernului 2021, 8).

În fața acestor realități care își pun/și-ar putea pune amprenta semnificativ, nu avem cum să rămânem ignoranți. Sunt evenimente, fenomene care au loc și care pot avea efecte în ceea ce privește securitatea națională și regională.

Tocmai de aceea utilizarea intelligence a devenit o preocupare a decidenților militari și politici, mai ales în condițiile integrării acesteia în cadrul funcțiilor de luptă pentru a asigura și a menține o capacitate de luptă ridicată și, implicit, putere de luptă, necesare îndeplinirii obiectivelor/misiunii. „Capacitatea de luptă asigură unui comandant forța necesară executării unei operații, iar funcțiile de luptă sunt categorii funcționale ale capabilităților utilizate pentru a genera efecte specifice pe timpul executării operațiilor terestre” (F.T. – 1, *Doctrina operațiilor forțelor terestre* 2017, III-13). De asemenea, „capacitatea de luptă exprimată prin funcțiile luptei generează puterea de luptă și potențialul acțiunii în cauză. Pentru a-și îndeplini misiunea, comandanții, prin estimări și procesul de planificare, utilizează acest potențial pentru a stabili sarcini care duc la îndeplinirea unor funcții ale puterii de luptă” (F.T. – 1, *Doctrina operațiilor forțelor terestre* 2017, III-12).

Nu putem să nu aducem în discuție revoluția în afaceri militare din ultimele decenii, ca urmare a progresului tehnologic care a avut și are un ritm

exponențial. Așa după cum afirmă specialiști în domeniul militar, „descoperirile tot mai consistente în domeniul tehnologiei informaționale care asigură culegerea informațiilor prin satelit sau cu platforme aeriene fără pilot, dirijarea armamentului cu înaltă precizie de lovire au schimbat fizionomia conflictelor militare” (Stanciu 2016, 13).

Aceste progrese au generat ceea ce în prezent numim inteligența artificială, care, deși a apărut în literatura de specialitate de mai mult timp, a înregistrat rezultate semnificative în ultimul deceniu, ca urmare a progresului tehnologic impresionant, evoluției din domeniul „machine learning (subset al inteligenței artificiale/IA, axat pe construirea de sisteme care pot învăța – sau își pot îmbunătăți performanțele – în funcție de datele pe care le procesează)” (ORACLE. n.d), concomitent cu creșterea accesibilității datelor/ informațiilor și a puterii de calcul.

Ca urmare a apariției inteligenței artificiale, multe activități realizate anterior de om, în prezent, se pot realiza într-un timp foarte scurt, mult mai eficient și în volum mult mai mare. Este foarte clar că inteligența artificială va avea un rol important în planificarea și desfășurarea operațiilor militare în viitor. Oferă foarte multe avantaje, limitând pierderile umane și materiale, asigurând precizie și exactitate. Nu avem cum să ignorăm acest fenomen și mai mult de atât chiar dacă noi am face-o, atunci este posibil ca adversarii/inamicii noștri să o utilizeze, ceea ce ar crea un adevărat dezechilibru tehnologic și, evident, informațional.

Informația/intelligence, o importantă resursă a puterii și totodată funcție a luptei, este permanent supusă analizei din toate punctele de vedere, sub toate formele și aspectele, remarcându-se o permanentă preocupare a factorilor decizionali pentru modernizarea capacităților specializate de culegere, analiză și procesare a informațiilor, de menținere a acestora la un nivel ridicat și adecvat realităților momentului, având o contribuție esențială în sprijinul și în fundamentarea unui proces decizional eficient. În plus, este necesar ca celelalte componente ale sistemelor informaționale, nu doar structurile specializate, să țină pasul cu tehnologia.

Totodată, intelligence este „produsul care rezultă din culegerea, procesarea, integrarea, evaluarea, analiza și interpretarea informațiilor disponibile privind forțe sau elemente ostile/ potențial ostile, precum și zone în care se

desfășoară în prezent operații sau sunt potențiale zone de operații. Înțelesul termenului este unul dual, deoarece se aplică și activităților care vizează materializarea acestui produs, precum și organizațiilor care sunt implicate într-o astfel de activitate. Tot acest angrenaj sprijină statul major și comandanții în procesul de planificare a operațiilor, în stabilirea cursului de acțiune/COA, identificarea tacticilor și tehnicilor, angajarea eficientă a forțelor și mijloacelor și asigurarea măsurilor de protecție a forței pentru îndeplinirea obiectivelor și atingerea stării finale dorite” (APD ARMY PUBLISHING DIRECTORATE. n.d.).

### **Intelligence – funcție de luptă**

Procesul de planificare a operațiilor, pe toate fazele sale, este influențat direct de realizarea sprijinului de/cu informații. Din acest punct de vedere, considerăm că integrarea activității de intelligence este o cerință esențială, care poate fi îndeplinită cu succes prin utilizarea eficientă a sistemului informațional de care dispun structurile militare la orice nivel, mai ales având în vedere că „obținerea de informații corecte și oportune reprezintă o reală provocare atât pentru experții în Intelligence, cât și pentru factorul de decizie, ambii fiind responsabili, în egală măsură, de gestionarea activă a datelor și informațiilor privind potențialele situații de criză, dar și de dezvoltarea a noi moduri de gândire anticipativă și de planificare strategică, menite să confrunte deopotrivă viitoarele amenințări, dar și oportunități” (Ionescu 2015).

Informațiile militare constituie baza conducerii acțiunilor militare și a protecției forțelor în timpul desfășurării acestora, asigurând totodată obținerea și menținerea controlului situației. Conform doctrinei informațiilor pentru apărare, „Activitatea de informații militare reprezintă un ansamblu de acțiuni și măsuri care au drept scop realizarea avertizării strategice, operative și tactice și asigurarea factorilor de conducere politici, politico-militari și militari cu informații acționabile referitoare la factorii de risc și amenințările externe, militare și nonmilitare, care pot afecta securitatea națională în domeniul militar, precum și prevenirea, contracararea și descurajarea riscurilor și amenințărilor, prin misiuni independente sau integrate” (I.A. – I.I., *Doctrina informațiilor pentru apărare* 2017, 9).

Pe timpul planificării și desfășurării unei operații, comandantul are la dispoziție diferite



instrumente, capacități pe care le poate utiliza în momentele cele mai potrivite, conform deciziei lui, în vederea atingerii obiectivelor/îndeplinirii misiunii.

Astfel, „funcțiile de luptă reprezintă instrumentele principale aflate la dispoziția comandantului, pe care acesta le integrează și coordonează în operație, pentru sincronizarea efectelor acestora în timp, spațiu și scop” (*FT-I, Doctrina operațiilor forțelor terestre* 2017, III-13). Regăsim, printre cele șapte funcții de luptă, și informațiile/intelligence asigurând sprijinul operațiilor militare, adică o imagine cât mai reală a spațiului de luptă/mediului operational, precum și a capacităților și posibilităților acțiuni ale inamicului. Obținerea unui nivel cât mai ridicat al avantajului informațional reprezintă o preocupare a comandanților la orice nivel pentru a fi în măsură să planifice reacții eficiente la acțiuni, spunem noi probabile ale inamicului, dar pe care le dorim a anticipa cât mai exact și, mai mult de atât, a confirma cele prognozate.

Funcția de luptă informații/intelligence are următoarele obiective: sprijinirea generării forței, sprijin pentru evaluarea situației, realizarea de operații ISR/intelligence, surveillance, reconnaissance, identificarea țintelor și obținerea superiorității informaționale.

„Culegerea, procesarea, diseminarea și valorificarea datelor și informațiilor referitoare la câmpul de luptă, înainte de începerea operației și pe timpul desfășurării acesteia, sunt activități vitale pentru asigurarea succesului. Realizarea unei imagini unice și clare a spațiului de luptă impune conducerea centralizată a procesului de procurare a informațiilor, desfășurarea simultană a acestuia la toate eșaloanele și difuzarea oportună a datelor prin sistemul informațional” (*F.T. – I, Doctrina operațiilor forțelor terestre* 2017, III-16).

Structurile militare care execută operații la nivel tactic dispun de capacități proprii de culegere și procesare, dar, în același timp, beneficiază, în funcție de priorități și de modul de alocare a resurselor, și de produse informative de la eșaloanele superioare. Este necesar ca acestea să dispună de cât mai multe informații și produse informative de calitate și într-un timp cât mai scurt, pentru a anticipa posibila acțiune a inamicului în mediul de confruntare/operational. Iar intelligence, ca funcție de luptă, pune la dispoziția

comandanților și statelor majore o imagine cât mai completă privind evaluarea impactului operațiilor și a celorlalte acțiuni militare asupra elementelor din mediul operațional prin generarea efectelor dorite și a implicațiilor acestora asupra evoluției sistemelor din mediul operațional.

Așa după cum menționam, intenționăm să obținem și să menținem un nivel cât mai ridicat al avantajului informațional (superioritate informațională, dominație informațională și supremație informațională). Evident că ideal ar fi să atingem nivelul maxim, însă acest lucru reprezintă un deziderat greu de atins, tocmai de aceea conceptul cel mai vehiculat și poate și cel mai realist în acest moment este cel de superioritate informațională, care poate fi definit ca fiind „capacitatea de a derula toate procesele ciclului informațional într-un interval de timp mai mic decât al adversarului cu un grad de securitate mai mare” (Armistead 2004, 16). Celelalte două niveluri ale avantajului informațional consider, așa după cum am menționat, că sunt mult mai greu de obținut și de menținut, dar asta nu înseamnă că nu ni le dorim și nu utilizăm resursele avute la dispoziție pentru a atinge acest deziderat.

Ciclul informațional este acel proces logic și continuu prin care desfășurăm activitățile de informații militare, pornind de la identificarea nevoii de culegere, ținând cont de capacitățile structurilor avute la dispoziție, repartizând eficient sarcinile de culegere către acestea, procesând datele, informațiile și chiar produsele de intelligence primite, dar și pe cele deja avute la dispoziție și, în final, diseminând rezultatele intelligence beneficiarilor. Acesta este un proces care se desfășoară pe toată durata procesului de planificare și continuă în timpul desfășurării operațiilor astfel încât structurile de informații generează permanent produse de intelligence utile comandanților și statelor majore.

Ciclul informațional se desfășoară în patru etape care, „deși distincte, uneori se suprapun și coincid, astfel încât de multe ori se desfășoară simultan, și nu secvențial. Etapele ciclului informațional sunt:

- direcționarea;
- culegerea;
- procesarea;
- diseminarea.

Monitorizarea eficienței ciclului informațional și coordonarea celor patru etape principale se

realizează prin intermediul Managementului cerințelor de informații (Intelligence Requirements Management – IRM) și Managementului culegerii (Collection Management – CM)” (*I.A. – I.I., Doctrina informațiilor pentru apărare 2017*, 24).

Consider că este esențial ca funcția de luptă intelligence să contribuie substanțial în timpul procesului de planificare, dar și în timpul desfășurării operațiilor militare moderne de orice tip astfel încât capacitatea de luptă să fie menținută la un nivel cât mai înalt. A anticipa, a avea o imagine cât mai reală despre ce urmează să facă inamicul nostru în mediul operațional ne ajută să planificăm răspunsuri eficiente care să înlăture sau să limiteze pierderile umane și materiale și care să contribuie la îndeplinirea obiectivelor/misiunii primite.

### **Integrarea intelligence în operațiile militare contemporane**

Noua imagine a mediului de securitate contemporan, așa după cum precizează și Strategia Națională de Apărare a Țării pentru perioada 2020-2024, presupune răspunsuri adecvate și conjugate din partea organelor cu responsabilități în domeniul asigurării securității naționale și regionale. „Acțiunea integrată/unificată reprezintă sincronizarea, coordonarea și/sau integrarea activităților entităților guvernamentale și nonguvernamentale cu operațiile militare pentru a obține unitatea de efort” (Department of the Army 2019, 1-5). Tocmai de aceea, cooperarea interinstituțională stă la baza funcționării acestor activități de răspuns, pentru a preveni, a limita, a contracara sau a înlătura posibilele efecte negative ale manifestării amenințărilor moderne care își fac simțită prezența în zona țării noastre.

În același timp, „intelligence este comună, interinstituțională, interguvernamentală și multinațională... Efortul de intelligence este sincronizat, interconectat și include colaborarea cu partenerii acțiunii integrate/unificate” (Department of the Army 2019, 1-5).

Printre dimensiunile de realizare a securității naționale, identificăm, ca direcție de acțiune în cadrul dimensiunii de ordine publică, „folosirea la nivel național a conceptelor moderne privind managementul instituțiilor din domeniul ordinii publice, bazate pe prestația egală a acestora conform procedurilor operaționale standard (police equal performance) și conducerea pe bază de informații

(intelligence led policing), care contribuie la utilizarea eficientă a resurselor, concomitent cu creșterea nivelului de performanță instituțională” (presidency.ro 2020) și, totodată, direcțiile de acțiune în cadrul dimensiunii de informații, contrainformații și de securitate, dintre care aș dori să aduc în atenție „prevenirea și contracararea amenințărilor hibride, concretizate în acțiuni conjugate ostile, derulate de actori statali sau non-statali, în plan politico-administrativ, economic, militar, social, informațional, cibernetic sau al crimei organizate” (presidency.ro 2020, 35) ceea ce evident presupune o cooperare interinstituțională eficientă și transparentă.

Consider că doar un efort conjugat și integrat interinstituțional poate fi un răspuns eficient în fața unor amenințări tot mai diversificate și complexe care se manifestă în zone adiacente, dar cu efecte în domeniul securității naționale și regionale.

Un exemplu în acest sens îl poate reprezenta exercițiul interinstituțional Concordia 19, desfășurat în perioada 7–13 octombrie 2019 în mai multe locații din județele Covasna și Harghita, precum și în București. La acest exercițiu au participat structuri din Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul Român de Informații, Serviciul de Protecție și Pază și Serviciul de Telecomunicații Speciale, structuri cu responsabilități în domeniu. Exercițiul a avut „ca obiectiv principal dezvoltarea relațiilor de cooperare, precum și exersarea tehnicilor, tacticilor și procedurilor de acțiune în comun ale forțelor din compunerea Sistemului Național de Apărare, Ordine publică și Securitate Națională” (Statul Major al Apărării 2019).

Sporirea eficienței instituțiilor naționale de prevenire și gestionare a situațiilor de criză, interne și externe, militare sau de natură civilă, organelor/autorităților/mecanismelor de cooperare interinstituțională și capabilităților de combatere a amenințărilor asimetrice și hibride, capabile să asigure reziliența statului în situații de criză și chiar de conflict, și să permită funcționarea continuă a instituțiilor și a serviciilor esențiale reprezintă astfel unul dintre obiectivele naționale de securitate.

Abordarea cuprinzătoare/comprehensive approach, un concept modern, utilizat în cadrul NATO, propune implicarea în soluționarea crizelor a tuturor structurilor/instituțiilor/actorilor care pot aduce un plus de experiență, coerență, eficiență și eficacitate.



O amenințare hibridă care acționează în vederea realizării unor obiective clare pe termen lung poate fi neidentificată în faza inițială, întârziind astfel reacții eficiente imediate. Ulterior, doar prin monitorizarea permanentă a sectoarelor societății, prin colectarea datelor și informațiilor folosind surse diferite și multiple, prin analiza/procesarea și filtrarea acestora pentru a putea aprecia relevanța și prioritățile acestora se pot planifica răspunsuri pe măsură din partea instituțiilor cu responsabilități în domeniu. Dar, pentru a o identifica și a găsi cel mai adecvat răspuns, avem nevoie de un suport informațional eficient și transparent din partea tuturor organelor implicate.

Știm foarte bine că este mai ușor să previi, să înlături, iar dacă nu, să limitezi sau să reduci efectele și consecințele unor evenimente care reprezintă amenințări la adresa securității. Aceasta se poate realiza prin îmbunătățirea sistemelor de notificare, de alertare și de avertizare timpurie, sisteme care trebuie să utilizeze o tehnologie modernă și cât mai actuală momentului, să furnizeze la timp și în volum cât mai complet informații vitale, direcționate geografic. Iar pentru aceasta, transparența informațională ar trebui realizată permanent.

Nu putem ignora, așa după cum am tratat în acest material, ceea ce înseamnă conflictele militare moderne/contemporane și particularitățile acestora, precum și influența evoluției tehnologice sau, așa cum o numesc specialiștii, revoluția în afaceri militare, care ce a determinat modificări, inclusiv în domeniul informațiilor militare, domeniu care este esențial a ține pasul cu prezentul și a anticipa chiar viitorul. Aceste modificări au determinat schimbări în ceea ce privește locul și rolul informațiilor militare în fenomenul militar, schimbări de doctrine, tehnici, tactici și proceduri, precum și readaptarea cerințelor, conform modificărilor aplicate. Structurile de informații trebuie să aibă o organizare cât mai eficientă care să le permită îndeplinirea cu maximă eficiență a sarcinilor specifice care le revin și în plus să utilizeze la potențial maxim tehnologia specifică sistemelor informaționale contemporane.

Mai mult de atât, așa cum am spus în cadrul analizei, intelligence este una din funcțiile luptei, ceea ce este lesne de înțeles că obținerea și menținerea unui avantaj informațional contribuie în mod substanțial la nivelul capacității de luptă. A fi în măsură să desfășori un ciclu informațional

mai complet și mai rapid decât inamicul sau chiar să-l limitezi pe acesta să-și desfășoare propriul ciclu informațional previne și limitează pierderile și riscurile unei operații, ceea ce va duce la o capacitate de luptă ridicată.

Avantajul informațional obținut în urma exploatării funcției de luptă intelligence ne oferă posibilitatea unei imagini de ansamblu cât mai apropiate de realitate și astfel a unei planificări cât mai eficiente. Aceasta presupune ca activitățile planificate pentru forțele și mijloacele proprii să se desfășoare în acord cu acțiunile probabile ale inamicului, iar în acest mod, obiectivele și misiunile vor fi atinse/îndeplinite fără a afecta substanțial capacitatea de luptă. Ne dorim să ne bazăm pe sisteme informaționale eficiente astfel încât pierderile umane și materiale să fie reduse pe cât posibil.

Consider că exploatarea la cel mai înalt nivel a funcției de luptă intelligence este cheia succesului în operațiile militare contemporane pentru a menține o capacitate de luptă cât mai ridicată și pentru a asigura îndeplinirea cu succes a obiectivelor/misiunilor încredințate.

### **Concluzii**

Am apreciat mediul operațional actual drept unul din ce în ce mai dinamic și mai complex, datorită puterii informației, revoluției tehnologice și a schimbărilor care au avut loc în arhitectura de securitate la nivel global. Am ajuns la concluzia că o serie de caracteristici specifice conduc la nevoia de a integra informațiile din mediul hibrid într-un mediu cognitiv care să ofere o perspectivă complexă asupra realității.

Așa după cum reiese din analiza efectuată, mediul de securitate contemporan este unul dinamic care înregistrează modificări frecvente, apariția și evoluția de noi și tot mai diversificate amenințări astfel încât a previziona/anticipa acțiuni desfășurate de diverși actori statali și nonstatali care pot produce dezechilibre în acest mediu este tot mai greu de realizat. Sau altfel spus, pentru a realiza acest lucru, este nevoie de o adaptare permanentă a modului de integrare a capacităților proprii, inclusiv a structurilor/capacităților de intelligence, și, cel mai important, educarea și antrenarea acestora pentru a coopera interinstituțional în vederea atingerii obiectivelor de securitate naționale. Consider că structurile de

informații militare trebuie integrate conceptual și nu numai cu celelalte capacități de culegere ale Sistemului Național de Apărare, Ordine publică și Securitate Națională pentru oferirea unui răspuns integrat și adecvat, în raport cu tipul și nivelul amenințării/amenințărilor apărute.

De asemenea, schimbările semnificative apărute în dinamica desfășurării operațiilor militare contemporane, prin introducerea sistemelor și platformelor de arme inteligente, senzilor avansați, sistemelor de comandă, control, comunicații, computere, interoperabilitate, informații, supraveghere și cercetare/C4I2SR și digitalizarea câmpului de luptă modern/mediului operațional, constituie elemente care au schimbat profund fizionomia conflictului militar contemporan. Implementarea tehnologiilor moderne în cadrul structurilor militare a permis o „comprimare” a spațiului și timpului în câmpul tactic, ceea ce a condus la impunerea unui ritm tot mai rapid al executării acțiunilor militare în zonele de operații, precum și reacții mai rapide și eficiente la amenințările care și-au făcut/își fac prezența în mediul de securitate contemporan.

## BIBLIOGRFIE

- APD ARMY PUBLISHING DIRECTORATE. n.d. ”FM 2-0 – Intelligence, 2018”. Accesat la 01.03.2022. <https://armypubs.army.mil/ProductMaps/PubForm/FM.aspx>.
- Armistead, L. 2004. *Information Operations: Warfare and the Hard Reality of Soft Power*. Washington DC: Brassey’s Inc.
- Department of the Army, Headquarters,US. 2019. *ADP 2-0 Intelligence*: Lulu Press Inc.
- F.T. – 1, *Doctrina operațiilor forțelor terestre*. 2017. București.
- goodreads. n.d. ”Albert Einstein quotes.” Accesat la 01.11.2022. <https://www.goodreads.com/author/quotes/9810.Albert-Einstein>.
- I.A. – 1.1., *Doctrina informațiilor pentru apărare*. 2017. București.
- Ionescu, Dudu. 2015. „Nevoia de avertizare timpurie în contextul securitar actual”. *Intelligence*, 06.10.2015. Accesat la 12.18.2021. <https://intelligence.sri.ro/nevoia-de-avertizare-timpurie-contextul-securitar-actual>.
- ORACLE. n.d. „Ce este Machine Learning?” Accesat la 01.11.2022. [www.oracle.com/ro/artificial-intelligence/what-is-machine-learning.html](http://www.oracle.com/ro/artificial-intelligence/what-is-machine-learning.html).
- presidency.ro. 2020. „Strategia națională de apărare a țării pentru perioada 2020-2024.” Accesat la 11.01.2022. [https://www.presidency.ro/files/userfiles/Documente/Strategia\\_Nationala\\_de\\_Aparare\\_a\\_Tarii\\_2020\\_2024.pdf](https://www.presidency.ro/files/userfiles/Documente/Strategia_Nationala_de_Aparare_a_Tarii_2020_2024.pdf).
- Secretariatul General al Guvernului. 2021. „Carta Albă a Apărării”. Accesat la 12.18.2021. <https://sgg.gov.ro/1/wp-content/uploads/2021/03/CARTA-ALBA-A-APARARII-.pdf>.
- Stanciu, Cristian. 2016. *Fizionomia operațiilor militare în mediul de securitate contemporan*, București: Editura Universității Naționale de Apărare „Carol I”.
- Statul Major al Apărării, Secția Informare și Relații Publice. 2019. „Exercițiul interinstituțional CONCORDIA 19, Comunicat nr. 93.” Accesat la 01.04.2022. [www.defense.ro/exercitiul-interinstituțional-concordia-19](http://www.defense.ro/exercitiul-interinstituțional-concordia-19).